

Dosarul nr. 2ra-630/23
2-20110368-01-2ra-02052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Sușchevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Țurcan, V. Cotorobai, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

16 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Boacă Olga, reprezentată de avocatul Stratu Andrei,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Boacă Olga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ABC In Harmony”, intervenienți accesorii Inspectoratul de Stat al Muncii, Casa Națională de Asigurări Sociale, Societatea cu Răspundere Limitată „Eduservice” cu privire la încasarea salariului restant, concediului de odihnă anual nefolosit, compensației de întârziere, obligarea achitării contribuțiilor de asigurări sociale, anularea ordinului de reziliere a contractului individual de muncă,

împotriva deciziei din 01 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 09 septembrie 2020, Boacă Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „ABC In Harmony” prin care a solicitat încasarea salariului restant în mărime de 74 848,72 de lei, încasarea compensației pentru concediul anual nefolosit, achitarea contribuțiilor de asigurări sociale, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că în calitate de salariat la 15 iulie 2019 a încheiat cu SRL „ABC In Harmony” în calitate de angajator contractul individual de muncă nr.10 pe un termen determinat, până la 31 august 2020.

În temeiul acestuia a fost angajată în funcția de educator cu salariul net lunar de 9 021,74 lei.

Potrivit extrasului din contul bancar al reclamantei din 09 iunie 2020 pârâta a efectuat următoarele achitări a drepturilor salariale: 13.08.2019 - 5 081,52 de lei; 10.09.2019 - 8 500 de lei; 19.09.2019 - 4 000 de lei, 11.10.2019 - 8 500 de lei; 15.11.2019 - 3 390,40 de lei; 12.12.2019 - 3 390,40 de lei; 11.01.2020 - 3 390,40 de lei; 27.02.2020 - 3 390,40 de lei; 06.03.2020 - 3 390,40 de lei.

Astfel, dat fiind că salariul net lunar a reclamantei în cadrul SRL „ABC In Harmony” constituia 9 021,74 de lei, restanța drepturilor salariale a angajatorului față de salariatul respectiv constituie până în prezent 74 848,72 de lei.

La 10 august 2020, prin intermediul avocatului Roman Stici a expediat în adresa pârâtei cererea prealabilă nr. 520 potrivit căreia a solicitat angajatorului achitarea deplină în beneficiul reclamantei a drepturilor salariale, compensației pentru concediul de odihnă anual nefolosit, contribuțiilor de asigurări sociale, cerere prealabilă rămasă fără executare motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

Ulterior, la 23 decembrie 2020, 09 februarie 2021 și la 09 iunie 2021, reclamanta Boacă Olga prin intermediul avocatului Roman Stici și-a concretizat cerințele din acțiune, solicitând în final: anularea ordinului nr.202 din 07 septembrie 2020 cu privire la rezilierea contractului individual de muncă, încasarea salariului restant în mărime de 54 148,65 de lei, încasarea compensației de întârziere în mărime de 62 224,27 de lei, încasarea compensației pentru concediul anual nefolosit, achitarea în mărime deplină contribuțiile de asigurări sociale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea, a fost anulat ordinul nr.202 din 07 septembrie 2020 cu privire la rezilierea contractului individual de muncă încheiat cu Boacă Olga și au fost încasat cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 de lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 01 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul și recursul declarat de avocatul Roman Stici în interesele apelantei Boacă Olga, cu menținerea hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată solicitarea de încasare a salariului restant în sumă de 54 148,65 de lei, în condițiile în care angajatorul SRL „ABC In Harmony” și-a îndeplinit obligația de achitare a plăților salariale în conformitate cu contractul individual de muncă nr.58 din 15 iulie 2019 și acordul adițional nr.1 din 15 noiembrie 2019, neavând careva restanțe salariale față de Boacă Olga.

În scopul optimizării cheltuielilor și plăților efectuate de SRL „ABC In Harmony”, a convenit cu Boacă Olga să se modifice cuantumul salariului tarifar de la 9021,74 de lei la 3390,40 de lei, fiind modificate și orele de muncă lucrate pe săptămână de la 8 la 4 ore, în acest scop, la data de 15 noiembrie 2019 a fost încheiat acordul adițional nr.1 la contractul individual de muncă cu nr.58 din 15 iulie 2019 ce prevede toate modificările prestabilite.

În context, instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantei precum că semnătura de pe acordul adițional nr.1 din 15 noiembrie 2019 nu-i aparține în condițiile în care deși a fost admis de către instanța de apel demersul apelantei de

ordonare a unei expertize grafoscopice, dosarul a fost remis fără executare a expertizei din motiv că apelanta nu a achitat costul expertizei solicitate.

De asemenea, instanța ierarhic inferioară a apreciat ca fiind nejustificată cerința de compensare a concediului anual nefolosit în condițiile în care și acestea au fost achitate, la 16 noiembrie 2020 a fost transferată suma de 13 021 de lei, la 18 noiembrie 2020 a fost efectuat un transfer de 1446,39 de lei, astfel că nici la acest capitol careva datorii nu au fost stabilite.

A fost respinsă ca fiind neîntemeiată și cerința de obligare a SRL „ABC In Harmony” achitarea în mărime deplină contribuțiile de asigurări sociale aferente contractului individual de muncă nr 58 din 15 iulie 2019, încheiat cu Olga Boacă în condițiile în care și acestea au fost calculate și achitate corespunzător, fapt care rezultă inclusiv din răspunsul oferit la 16 iulie 2020 sub nr.B-643/20 de către Inspectoratul de Stat a Muncii care a stabilit că deși a prezentat cu întârziere (26 iunie 2020) dările de seamă IPC 18 pentru anii 2019-2020, angajatorul a reținut și achitat la bugetul asigurărilor sociale de stat toate contribuțiile, impozitul pe venit, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală din salariul Olgăi Boacă.

Instanța de apel a conchis că, apelanta utilizând calea de atac nu a prezentat probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea și încheierea contestată.

La 10 aprilie 2023, de Boacă Olga, reprezentată de avocatul Stratu Andrei a declarat recurs împotriva deciziei din 01 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi privind trimiterea cauzei la rejudecare (f.d. 73-80).

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel invocând că nu a semnat acordul adițional nr.1 din 15 noiembrie 2019, or, semnătura aplicată pe acordul menționat nu-i aparține.

Prin urmare, solicitând efectuarea s-a expertizei grafoscopice, prin încheierea din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost dispusă o asemenea expertiză, însă a fost restituită de către CNEJ fără examinare din motiv că nu a fost achitată costul expertizei.

A subliniat recurenta că, nu a achitat costul expertize la CNEJ, deoarece nu a recepționat scrisoarea de informare nr.669 din 12.05.2022 privind achitarea costului expertizei.

Consideră recurenta că prin acțiunile/inacțiunile ale CNEJ și Curții de Apel Chișinău i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, principii fundamentale ale CEDO.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 01 noiembrie 2022.

La 26 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 64).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de Boacă Olga, reprezentată de avocatul Stratu Andrei la 10 aprilie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 15 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 89). Însă, până în prezent intimații nu și-au valorificat acest drept.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs,

întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Boacă Olga, reprezentată de avocatul Stratu Andrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Boacă Olga, reprezentată de avocatul Stratu Andrei.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc